

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

*Осьмірко І.В., к.е.н., доцент
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Нестеренко В.Ю., к.е.н., доцент,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Аналіз господарських операцій підприємства є ключовим інструментом для оцінки ефективності його діяльності, виявлення проблем і визначення резервів для покращення результатів. Особливості такого аналізу залежать від специфіки діяльності підприємства, його організаційної структури та цілей.

Господарські операції – це дії підприємства, пов'язані з виробництвом, реалізацією продукції, управлінням ресурсами, фінансуванням та інвестиційною діяльністю. Вони є базою для формування фінансових результатів.

Традиційно метою аналізу господарських операцій є визначення економічної ефективності операцій, виявлення резервів для оптимізації витрат і збільшення прибутку, оцінка ризиків, пов'язаних із фінансовими, виробничими чи інвестиційними процесами. Все це здійснюється для підготовки обґрунтованих управлінських рішень.

Проаналізуємо алгоритм здійснення аналізу господарських операцій. Він передбачає реалізацію наступних етапів:

- збір даних з використанням бухгалтерських і управлінських звітів, а також аналіз даних внутрішнього та зовнішнього середовища;
- систематизація операцій через класифікацію за видами діяльності та розподіл операцій за підрозділами чи проектами;
- розрахунок показників, таких як рентабельність, оборотність активів, продуктивність праці, а також коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості;
- оцінка ефективності шляхом порівняння фактичних показників із плановими чи середньогалузевими значеннями, визначення причин відхилень;
- формулювання висновків і рекомендацій шляхом визначення сильних і слабких сторін діяльності та розробки заходів для підвищення ефективності.

Проаналізуємо виклики та особливості сучасного аналізу. До них слід віднести вплив зовнішнього середовища, який реалізується через економічну нестабільність, зміни в законодавстві та ринкові ризики; цифровізацію; вимоги до прозорості.

Результатами якісно проведеного аналізу господарських операцій є виявлення слабких місць у ланцюжку доданої вартості, оцінка впливу окремих операцій на загальний фінансовий результат та формування стратегічних рішень для підвищення ефективності підприємства. Ефективний аналіз господарських операцій дозволяє підприємству своєчасно реагувати на зміни, оптимізувати процеси та забезпечувати стабільний розвиток.